

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PĚŠÍ ZÓNY – HMATOVÉ PRVKY PRO OSOBY S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ ORIENTACE

Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů ve svém § 169 odst. 1 stanoví obecnou povinnost respektovat obecné požadavky na výstavbu. Podle § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona mezi obecné požadavky na výstavbu patří také požadavky na bezbariérové užívání staveb stanovené prováděcí vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (dále jen „vyhláška“).

Tato vyhláška ve svém § 2 odst. 1 písm. a) stanoví, že se aplikuje na stavby pozemních komunikací a veřejného prostranství, tj. včetně pěších zón a podle § 2 odst. 2 se její ustanovení uplatní též u změn dokončených staveb a změn v užívání staveb, pokud to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nevyklučují. Konkrétní rozsah bezbariérového užívání staveb pozemních komunikací a veřejného prostranství stanoví její § 4 a příslušné body z přílohy č. 1 a 2.

Užívání pěší zóny osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být vždy plně bezpečné. Vyhláška v žádném ustanovení neobsahuje specificky pro pěší zónu zákaz či omezení provedení příslušného hmatového ani příslušného akustického prvku.

Základní princip pro **hmatové vedení** je zakotven v bodě 1.2.1 přílohy č. 1 k této vyhlášce: „*Vodící linie je součástí prostředí nebo stavby sloužící k orientaci nevidomých a slabozrakých osob při pohybu v interiéru i exteriéru. Do průchozího prostoru podél vodící linie se neumísťují žádné předměty; vodící linie jsou přirozené vodící linie a umělé vodící linie. Přednostně se provádí přirozená vodící linie.*“.

Signální pás je zvláštní forma umělé vodící linie. Stanoven je přesný účel, charakter povrchu, šířka a požadavek na směrové vedení. Jeho maximální délka není striktně omezena, avšak jednoznačně ovlivňuje uživatelský komfort. V dané situaci záleží vždy na lokalitě, jejím dopravním režimu a na konkrétní kombinaci hmatových a akustických prvků.

Obecné technické požadavky na **signální pás** obsahuje bod 1.2.2 přílohy č. 1 k této vyhlášce, na **varovný pás** bod 1.2.4 přílohy č. 1 a na **akustické prvky** body 1.2.0, 1.2.8 a 1.2.9 též přílohy.

Konkrétní technické požadavky na provedení signálních a varovných pásů stanoví:

- **na komunikacích pro chodce** bod 1 přílohy č. 2 k této vyhlášce.

Podbod 1.0.1 do pojmu komunikace pro chodce výslovně zahrnuje pěší zóny.

Podbod 1.2.6 obsahuje požadavek: „*Na začátku (konci) obytné a pěší zóny se zřizuje signální a varovný pás. Vstup ze zóny na chodník označuje signální pás a vstup ze zóny na vozovku označuje varovný pás. V obytné a pěší zóně musí být systém přirozených nebo umělých vodících linií. Hranice nezvýšeného autobusového, trolejbusového nebo tramvajového pásu se v obytné nebo pěší zóně označuje varovným pásem.*“.

Obdobné požadavky obsahuje také norma ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací ve svém čl. 10.3.2, resp. 10.2.4 a čl. 10.3.3.

- **u přechodů pro chodce, míst pro přecházení a koridorů pro přecházení tramvajového pásu** bod 2.2 přílohy č. 2 k této vyhlášce.
- **na nástupišti tramvaje, autobusu a trolejbusu** bod 3.2.2 přílohy č. 2 k této vyhlášce.

Norma ČSN 73 6425-1 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště - Část 1: Navrhování zastávek ve své informativní příloze D části D5 obsahuje obrázek pro Zastávky TRAM v pěší zóně.

K aplikační praxi lze využít také publikaci Informačního centra ČKAIT s názvem Metodika k vyhlášce č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (ISBN 978-80-87438-17-6), která obsahuje obrázek č. 97 Hmatové úpravy na tramvajové zastávce v pěší zóně.

Pro úplnost uvádíme, že mezi akustické prvky patří například zastávka veřejné dopravy vybavená chytrým označníkem nebo obdobným zařízením. Jeho elektronický systém musí mít dálkově ovládanou hlasovou vrstvu; viz bod 1.2.8 písm. d) a bod 1.2.9 písm. f) přílohy č. 1 k této vyhlášce. Dále lze uvést orientační majáček u vstupu do podchodu nebo nad eskalátory atd.